

Zie ook: LIT[J.M. Verhoeff, De oude Nederlandse maten en gewichten (A'dam 1983)]

Oppervlaktematen

- m = morgen (b.v. 3m)
- r = (vierkante) roeden (b.v. 312r)
- hbm = hondsbossche maat (= 800 vierk. roeden per morgen)
- alkm. mt = alkmaarse maat (= 600 vierk. roeden per morgen) NB. Dirck Schelven (SA 1361) hanteert als omrekeningsfactor: 1r hbm = 1,041r alkm. mt
- egm.mt of bmt = egmonder- of bergermaat (= 300 vierk. roeden per morgen)
- koeweid = 300r (hbm)
- gars (geersen) = 1/3 morgen = 200r alkm. maat (600r p.m.) = 266r 8v hbm (800r p.m.) = 240r (Overdie, dus 720r p.m.?) = 12 snees a 20r
- want = 130r (hbm?)
- bunder, roede, el = oude benaming (na 1800) voor hectare, are en centiare

Lengtematen en inhoudsmaten

- r = roede = 12 voeten (1r hbm = 3,42 meter / 1r alkm. mt = 3,35 meter)
- v = voet = 12 duim (1v hbm = 28,5 cm / 1v alkm. mt = 27,9 cm)
- d = duim (1d hbm = 2,37 cm)
- el = ongeveer 69 cm
- vaam = vadem = 6 voeten
- achel = 1/2 zak = 41,8 liter (voor 1800 / later = 27,76 liter =Amsterdamse maat)
- last = ca 3000 - 3015 liter (als scheepsmaat)

Muntbenamingen

- f = gulden = carolus gulden = 20 stuivers = $20 \times 16 = 320$
- penningen (b.v. in bron 3:12:4 -> in HKA: f3.12.4 = 3g. 12st. 4p.)
- pond vlaams = 20 schellingen (= st.) = 320 deniers (= penn.) = 40 groten (NB. Verdam geeft 1 schelling = 12 deniers!?)
- oort (oortje) = 4 penningen
- mijt (miten) = 1/3 penning
- stoter = 2,5 stuiver = 2st. 8p
- braspenning = 10 duiten
- duit = 2 penningen
- groot = 1/40 gulden = 8 penn.
- pond groot = 6 gulden
- blank = 12 penningen
- Wilhelmusschild = 28 stuivers
- fr = Franse franc = in 1813 ca f0,476 (1 gulden = fr2,1)